

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 7015201306
Dátum vydania rozhodnutia: 10.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015201306.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): F. I. X., bytom K. XX/XX, N., zast. JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom, so sídlom Vodná 6, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2. novembra 2016 č. k. 7S/153/2015-78, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. 1100902/1391026/2015/Vi zo dňa 4. novembra 2015 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“) podľa § 4 ods. 3 písm. s) zákona č. 333/2011 Z.z. orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v znení neskorších predpisov a § 74 ods. 1, 2 a 4 zák. č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 563/2009 Z.z.“) žalovaný ako odvolací orgán na základe odvolania žalobcu rozhodnutie Colného úradu Košice zn. SCÚ KE/1278399/2015 z 10.08.2015 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“ resp. „prvostupňový orgán“) vo veci uloženia pokuty vo výške 10.000 Eur podľa § 16b ods. 1 písm. e) zákona č. 289/2008 Z.z. o používaní elektronickej

registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 289/2008 Z.z.“) za protiprávne konanie podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z. potvrdil.

Podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z. v znení relevantnom pre prejednávajúcu vec správneho deliktu sa dopustí ten, kto poruší zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu na predajnom mieste podľa § 16b ods. 7 a 8.

Podľa § 16b ods. 8 zák. č. 289/2008 Z.z. v cit. znení ak podnikateľ nezaplatí pokutu podľa odseku 2 písm. a) alebo písm. d) za porušenie podľa § 16a písm. a) až d), am) a ap) najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti, nesmie predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu na predajnom mieste odo dňa nasledujúceho po uplynutí splatnosti pokuty; tento zákaz stráca účinky dňom zaplataenia pokuty alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o uložení pokuty na mieste.

Podľa § 16b ods. 1 písm. e) zák. č. 289/2008 Z.z. v cit. znení daňový úrad alebo colný úrad uloží pokutu za správny delikt podľa § 16a písm. ao) od 10 000 eur do 40 000 eur.

2. Prvostupňové aj napadnuté rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že dňa 10.08.2015 pri výkone miestneho zisťovania na predajnom mieste žalobcu Trhovisko Blšák - Stánok č. 285, Alejová 2, 040 11 Košice - Juh, bolo prvostupňovým úradom zistené, že žalobca konal v rozpore s ustanovením § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z., keď nezaplatil pokutu podľa § 16b ods. 2 písm. a) zákona č. 289/2008 Z. z. uloženú rozhodnutím Colného úradu Košice č. SCÚ KE/1152267/2015 zo dňa 14.07.2015 najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti, t.j. najneskôr do 17.07.2015, v dôsledku čoho v zmysle § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z. nesmel predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu na predajnom mieste odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti pokuty, t.j. od 18.07.2015 a tento zákaz porušil, čo mal prvostupňový orgán za preukázané pri miestnom zisťovaní dňa 10.08.2015, z ktorého bola spísaná Zápisnica o miestnom zisťovaní č. SCÚ KE/1278398/2015 (ďalej len „zápisnica o miestnom zisťovaní“), prevereníím denných uzávierok od 18.07.2015 do 09.08.2015 z elektronickej registračnej pokladnice s pridelením DKP 696107580811002. Pokutu bol žalobca povinný zaplatiť do 3 pracovných dní od doručenia tohto rozhodnutia.

II.

Konanie na správnom súde

A)

3. Žalobou podanou na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) 20.11.2015 sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého aj prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie správneho orgánu je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov a konanie má takú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

B)

4. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a oboznámení sa s administratívnymi spismi žalovaného prvostupňového orgánu, bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, nakoľko rozhodnutia boli vydané v súlade s platnou právnou úpravou. Tieto zodpovedajú zákonu aj po ich formálnej stránke. Správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a z neho vyvodili aj správny právny záver, s ktorým sa správny súd v celom rozsahu stotožnil. Žalovaný sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými žalobcom v podanom odvolaní, ako to vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného.

5. Správny súd vyhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že námietky žalobcu, vznesené v podanej žalobe, korešpondujúce s jeho námietkami obsiahnutými v podanom odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, nie sú dôvodné. Správne orgány postupovali v

súlade s citovanými ustanoveniami zákona č. 289/2008 Z.z., ktoré upravujú postup správneho orgánu pri zistení predmetného správneho deliktu a rešpektovali základné zásady správneho, resp. daňového konania s prihliadnutím na charakter tohto konania, vyplývajúcich predovšetkým z ustanovenia § 16b ods. 3 zákona č. 289/2008 Z. z., ako aj ústavné práva žalobcu.

6. Podľa správneho súdu z administratívneho spisu vyplýva, že zo zápisnice o miestnom zisťovaní nepochybne vyplýva, že žalobca bol riadne poučený o jeho právach v predmetnom konaní, tento vlastnoručne svojim podpisom potvrdil, že poučeniu porozumel, tento so zamestnancami colného úradu, vykonávajúcimi kontrolu v uvedenom predajnom mieste riadne komunikoval, reagoval vecne na ich pokyny a zároveň sa k zistenému správne deliktu aj vyjadril. Z úradného záznamu o zaistení osoby zo dňa 10.08.2015 vyplýva, že do konania bol pribratý tlmočník Ing. K. G. I.. Uvedenému časovo zodpovedá priebeh jednotlivých úkonov, z ktorých zápisnica o miestnom zisťovaní bola skončená o 18.00 hod. a rozhodnutie bolo žalobcovi doručené osobne do vlastných rúk, čo žalobca potvrdil svojim podpisom na uvedenom rozhodnutí. Žalobca všetky tieto listiny bez akýchkoľvek výhrad podpísal, preto jeho tvrdenie, že nerozumel pracovníkom správneho orgánu, tlmočníkovi ani listinám, ktoré podpisoval, správny súd považoval za účelové. To, že v rozhodnutí vo veci samej nie je uvedené, že do konania bol pribratý tlmočník, nie je dôkazom toho, že tlmočník do konania pribratý nebol, pretože uvedené vyplýva z ďalších listín obsiahnutých v administratívnom spise a žalobcovi teda nebolo odňaté právo na prerokovanie veci v jeho materinskom jazyku, resp. jazyku, ktorému dostatočne a zreteľne rozumie.

7. Správny súd k námietke nezákonnosti postupu zdôraznil, že predmetné konanie je konaním, ktoré sa spravuje ustanoveniami zákona č. 289/2008 Z. z., konkrétne § 16b ods. 3, ako bol vyššie citovaný, t.j. pokuty podľa ods. 1 tohto zákonného ustanovenia sa ukladajú colným úradom alebo daňovým úradom na mieste zistenia správneho deliktu rozhodnutím. Ide o osobitnú formu konania, v ktorom sa dokazovanie obmedzuje iba na úsek miestneho zisťovania, kde má účastník konania právo podávať námietky k postupu správneho orgánu, k zisteným skutočnostiam a má tiež právo vyjadriť sa k týmto skutočnostiam, ktoré sú zároveň podkladom pre vydanie rozhodnutia. Toto právo žalobcu v danom konaní rešpektované bolo, ako to vyplýva z už uvedených dôkazov, pričom žalobca žiadne konkrétne námietky pred vydaním rozhodnutia nevzniesol. Žiadne iné dôkazy než tie, ktoré boli vykonané pri miestnom zisťovaní a s ktorými by bolo potrebné žalobcu oboznámiť, vykonané neboli.

8. Správny súd k námietke, že nebolo nariadené a vykonané ústne pojednávanie uviedol, že žalobca bol oboznámený s kontrolnými výsledkami colného úradu pri kontrolnom nákupe a zároveň bol poučený o svojich právach a povinnostiach, bol oboznámený s priebehom a výsledkami kontroly, pričom celý obsah a priebeh konania bol tlmočený tlmočníkom vrátane otázok kladených podnikateľovi ako účastníkovi konania. Tým bola zo strany správneho orgánu splnená žalobcom namietaná povinnosť oznámiť začatie konania, aj rešpektovaná zásada ústnosti s tým, že namiesto zápisnice o ústnom pojednávaní bola vyhotovená zápisnica o miestnom zisťovaní zahrňujúca aj príslušné poučenie účastníka, skutkové zistenia správneho orgánu a ústne vyjadrenie žalobcu v merite veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenie § 16b ods. 3 zákona č. 289/2008 Z. z. nebolo povinnosťou správneho orgánu prvého stupňa nariadiť vo veci pojednávanie, pričom správny súd považoval taktiež za potrebné uviesť, že zo skutkových okolností vyplývajúcich z obsahu administratívnych spisov vyplýva, že prvostupňový orgán mal vo veci k dispozícii dostatočné skutkové podklady pre rozhodnutie, a teda nariadenie ústneho pojednávania v danej veci by ani nevedlo k objasneniu veci. V tomto smere správny súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 134/2014-9 z 05.02.2014. Z uvedených dôvodov považoval súd aj námietku žalobcu, ktorou namietal nenariadenia a nevykonania ústneho pojednávania za neopodstatnenú.

9. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného v časti týkajúcej sa výšky uloženej sankcie považoval súd za dostatočné, pretože v danom prípade bola žalobcovi uložená pokuta v úplne dolnej hranici rozpätia podľa § 16a písm. a) zák. č. 289/2008 Z.z., a teda vo výške 10.000 eur, čo správny orgán aj odôvodnil závažnosťou, trvaním a následkami protiprávneho stavu. Podľa názoru správneho súdu však konkrétne zdôvodnenie výšky uloženej pokuty je nevyhnutné v prípade, ak je pokuta uložená nad minimálne stanovenú hranicu rozpätia výšky pokuty, kedy je nevyhnutné, aby správny orgán

prihliadal i na charakter sankcie ako takej, na jej preventívnu i represívnu funkciu.

10. V predmetnej preskúmvanej veci však, ako aj vypláva z § 16b ods. 5 zákona č. 289/2008 Z. z., spáchanie správnych deliktov podľa § 16a písm. a/ až d/, am/, ao/ a cp/ sa považuje za osobitné závažné porušenie tohto zákona. Zodpovednosť za porušenie právnych predpisov pri správnych deliktoch je objektívna zodpovednosť, pričom žalobca musí znášať zodpovednosť za výsledok, ktorý je protiprávny, pretože pri svojej podnikateľskej činnosti zodpovedá za legálny skutkový stav objektívne bez ohľadu na jeho subjektívny vzťah k veci, teda bez ohľadu na jeho zavinenie, resp. miery jeho zavinenia. Vzhľadom na tú skutočnosť, že pokuta žalobcovi bola uložená v najnižšie zákonom stanovenej hranici, preto nemohol žalovaný výšku uloženej pokuty už znížiť a túto nemohol znížiť ani správny súd postupom podľa § 198 Správneho súdneho poriadku a sankčnou moderáciou zmeniť výšku sankcie.

11. Správny súd ďalej s poukazom na ustanovenie § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z. a z toho vyplývajúci zákaz predávať tovar alebo poskytovať služby uviedol, že žalobca pokutu vo výške 990 eur uloženú mu rozhodnutím colného úradu č. SCÚ KE/1152267/2015 zo dňa 14.07.2015 neuhradil v lehote splatnosti, t.j. do 17.07.2015. V dôsledku neuhradenia tejto pokuty mu v zmysle citovaného ustanovenia § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z. vznikol zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu odo dňa nasledujúceho po lehote splatnosti, t.j. odo dňa 18.07.2015. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca pokutu zaplatil až po vykonanej kontrole zamestnancami správneho orgánu prvého stupňa dňa 10.08.2015, a preto účinky zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu na predajnom mieste, v čase vykonania kontroly trvali. Porušovanie zákazu predaja žalobcom bolo preukázané aj preverením denných uzávierok od 18.07.2015 do 09.08.2015. Samotná skutočnosť, že žalobca uhradil pokutu vo výške 990 eur následne, teda po vykonaní kontroly, je vo vzťahu k uloženiu pokuty irelevantná. Taktiež správny súd považoval za potrebné uviesť, že v čase miestneho zisťovania dňa 10.08.2015 o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu colného úradu sp. zn. SCÚ KE/1152267/2015 zo dňa 14.07.2015 nebolo právoplatne rozhodnuté spôsobom, že sa rozhodnutie colného úradu zrušuje, v dôsledku čoho naďalej trvali účinky zákazu predávať tovar pre žalobcu.

12. K námietke žalobcu, že rozhodnutie žalovaného o uložení sankcie nie je podpísané oprávnenou osobou, resp. že predmetné rozhodnutie nie je podpísané aj oprávnenou osobou na rozhodnutí uvedenom, konkrétne pplk. JUDr. Ing. Q. G., ktorá bola vznesená aj v podanom odvolaní, zaujal stanovisko žalovaný s poukazom na interný riadiaci akt IRA č. 02/2014, čo je interný predpis upravujúci oprávnenie podpisovať rozhodnutia a iné písomnosti Finančnej správy, a z ktorého vyplýva oprávnenie podpisovania právnych aktov pre povereného zamestnanca colného úradu, konkrétne Mgr. B. Z..

13. Správny súd vyhodnotil aj námietku žalobcu, že požiadal žalovaného o zaplatenie pokuty 990 eur na splátky, pričom žalovaný túto žiadosť zamietol bez preskúmania, za neopodstatnenú.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti / stanoviská

A)

14. Rozsudok krajského súdu napadol žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) kasačnou sťažnosťou z 02.01.2017 (č. I. 107), v ktorom uviedol nasledovné dôvody kasačnej sťažnosti:

- krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.),
- krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.).

15. Za najzásadnejšie nesprávne právne posúdenie veci súdom sťažovateľ považuje posúdenie samotného rozhodnutia o uložení pokuty. Zákon č. 289/2008 Z.z. v § 16b ods. 3 a 4 jednoznačne pomenúva toto rozhodnutie ako „rozhodnutie o uložení pokuty na mieste“ a takto by sa podľa jeho názoru aj malo toto rozhodnutie pomenúvať. Za podstatnejší nedostatok právneho uváženia považuje sťažovateľ skutočnosť, že rozhodnutie o uložení pokuty na mieste nebolo vydané na mieste, ale v sídle

prvostupňového orgánu a ako také ho potom nemožno považovať za rozhodnutie o uložení pokuty na mieste. Takáto vada - absolútny omyl v mieste vydania rozhodnutia, podľa právnej teórie a praxe všeobecných súdov, spôsobuje nulitu správneho aktu a ide o ničotný akt - paakt. Správny súd mal takéto rozhodnutie skúmať ex offio a mal takéto rozhodnutie zrušiť bez toho, aby sa ďalej zaoberal našimi námietkami proti procesnému postupu správneho orgánu a námietkami proti nezákonnosti správneho rozhodnutia. Sťažovateľ konštatuje, že prvostupňový správny orgán nevydal rozhodnutie o uložení pokuty na mieste, pretože v takom prípade by ho mal odovzdať priamo na mieste - v prevádzke sťažovateľa Trhovisko Blšák Stánok Č. 285, Alejová 2, Košice - Juh (10.08.2016), pričom toto rozhodnutie doručoval dňa, 10.08.2016 až na Colnom úrade Košice, Komenského 39/A, Košice, po zaistení sťažovateľa a jeho predvedení na úrad žalovaného. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/131/2015 o doručovaní rozhodnutia a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.05.2016 sp. zn. 1Sza/11/2016 o dôvodoch nulitného aktu.

16. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že podľa § 17 ods. 3 zákona č. 289/2008 Z. z. na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje daňový poriadok, avšak procesný postup prvostupňového správneho orgánu predstavoval protiústavný zásah do základného práva, pretože sťažovateľovi objektívne znemožnil využiť jeho oprávnenia predložiť argumentáciu na podporu svojich stanovísk, vznášať námietky a návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení, vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, klásť svedkom otázku, využívať právnu pomoc v konaní, alebo uplatniť opravné prostriedky, a z hľadiska konania ako celku, ho postavil do podstatne nevýhodnejšej pozície.

Odopretie tohto práva účastníkovi administratívneho konania má podľa názoru sťažovateľa za následok porušenie práva na poskytnutie inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ má za to, že v prvostupňovom ako aj druhostupňovom konaní žalovaný odoprel právo žalobcu na právnu pomoc pred iným štátnym orgánom. Sťažovateľovi sa postup žalovaného javí za šikanózný.

17. Podľa názoru sťažovateľa sa správny súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so žalobnou námietkou týkajúcou sa ústavného práva sťažovateľa na odbornú pomoc v konaní pred súdmi alebo pred štátnymi orgánmi, ani s námietkou s uplatňovaním ústavného práva na poskytnutie dostatočného časového priestoru na obhajobu, na argumentačnú prípravu. Žalovaný zneužil svojvoľný výklad citovaného zákona o ukladaní rozhodnutia na mieste a okamžite, po dokončení dokazovania veci, žalobcu zaistil, predviedol ho na úrad žalovaného a bez poskytnutia základných ústavných práv s ním spísal zápisnicu a okamžite (v ten istý deň, v priebehu pár hodín) ho aj potrestal vydaním rozhodnutia o uložení pokuty vo výške 10.000 €. Aj toto konanie odobril súd bez riadneho a dostatočného odôvodnenia, len s citovaním príslušného zákona a konštatovania konania žalovaného. Podľa sťažovateľa je inštitút rozhodovania na mieste v priamom rozpore so základným právom na poskytnutie odbornej právnej ochrany, na poskytnutie dostatočného času na prípravu obhajoby a právom na riadny proces.

18. Sťažovateľ namietal nedostatočné odôvodnenie výšky pokuty, keď sa správny súd len stotožnil s konaním žalovaného a len formálne obdobne odôvodnil výšku pokuty, pričom súdom odobrené takéto všeobecné, nekonkrétne odôvodnenie, odvolávajúce sa len na citované zákonné ustanovenia nepostačuje, pretože určenie výšky pokuty je výsledkom správneho uváženia. Z rozhodnutia súdu aj žalovaného nie je možné zistiť (okrem, toho, že poukazuje na kogentný charakter pokuty), v čom mala spočívať závažnosť protiprávneho stavu, aké konkrétne následky vyplynuli z protiprávneho stavu, ako dlho tento protiprávny stav mal, resp. má trvať. Všeobecné konštatovanie protiprávnosti konania a rozsahu jeho následkov bez bližšej špecifikácie nie je podľa názoru sťažovateľa dostatočným pre uloženie pokuty vo výške 10.000 €, keďže určená výška neprímeraným spôsobom zasahuje do právom chránených práv žalobcu a vzhľadom na charakter jeho podnikateľskej činnosti má pre neho, s ohľadom že predmetná podnikateľská činnosť je jediným zdrojom jeho obživy, likvidačný charakter. V správnom, resp. daňovom konaní o uložení pokuty tak neboli preukázané negatívne dôsledky konania sťažovateľa, ktoré bolo možné predpokladať v rozhodnutí žalovaného o uložení pokuty.

19. Za nesprávne právne posúdenie veci a odklon od súdnej praxe sťažovateľ videl aj v náležitom

nevysporiadani sa s námietkou podpisovania rozhodnutí žalovaného. Správny súd len konštatoval, že podpisovanie rozhodnutí sa spravuje interným aktom riadenia IRA č. 02/2014/1095691, ktorým je delegovaná právomoc z riaditeľa colného úradu na povereného pracovníka. Správny súd nezaujal stanovisko, či tento interný akt nižšej právnej sily je v súlade so zákonnou normou, ktorou je 652/2004 Z.z. o orgánoch štátnej správy v colníctve v platnom znení. Sťažovateľ je toho názoru, že tento akt je v rozpore so zákonom, pretože preniesť rozhodovacie práva na radového colníka bez právnického vzdelania je prinajmenšom "odvážne".

20. Sťažovateľ ďalej namietal, že výrok rozhodnutia nie je formulovaný jasne, stručne a pritom určite a sťažovateľ, ktorý má rozhodnutie vykonať nemôže bezpečne a bez pochybnosti poznať výsledok konania. Sťažovateľ považuje za nepreskúmateľné rozhodnutie, nakoľko je odôvodnené len tým, že pokuta bola uložená v zákonných medziach. Preskúmaním napadnutého rozsudku sťažovateľ nezistil preskúmanie a odôvodnenie vyššie citovanej žalobnej námietky správnym súdom. Rozsudok neobsahuje ani odôvodnenie, z akých dôvodov správny súd nepotreboval túto žalobnú námietku preskúmať a odôvodniť.

21. Na základe vyššie uvedeného sťažovateľ navrhol zmeniť rozsudok správneho súdu tak, že prvostupňové rozhodnutie a napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

B)

22. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti z 02.02.2017 (č. l. 111) žalovaný v prvom rade uviedol, že skutkové a právne okolnosti uvádzané sťažovateľom v kasačnej sťažnosti predstavujú v zásade opakované tvrdenia, ku ktorým sa žalovaný vyjadroval už v daňovom konaní a v súdnom spore, dôvody podanej kasačnej sťažnosti žalovaný v plnom rozsahu odmieta pre ich právnu irelevantnosť, nesprávnosť a účelovosť, žalovaný sa plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom správneho súdu.

23. Žalovaný odmieta kasačnú námietku žalobcu týkajúcu sa podpisovania rozhodnutí na základe interného aktu riadenia. Podpisovať rozhodnutia colného úradu o správnom delikte podľa zák. č. 589/2008 Z.z. nie je oprávnením viazucim sa výlučne na osobu riaditeľa colného úradu, ale ide o kompetenciu colného úradu a v takýchto prípadoch môže riaditeľ colného úradu svoje podpisové oprávnenie delegovať na zamestnancov colného úradu. Ide teda o zastupiteľné oprávnenie riaditeľa colného úradu, ktoré v danom prípade bolo prostredníctvom interných riadiacich aktov delegované na kpt. Mgr. B. Z.. Túto skutočnosť skonštatoval v napadnutom rozsudku aj správny súd, s čím sa žalovaný plne stotožňuje.

24. Námietku sťažovateľa, že prvostupňové rozhodnutie nebolo vydané na mieste, na základe čoho sa sťažovateľ domnieva, že ide o ničotný akt, žalovaný považuje za účelovú a právne irelevantnú. Žalovaný odmieta názor sťažovateľa, že prvostupňové rozhodnutie nebolo vydané na mieste v súlade s § 16b ods. 3 zák. č. 289/2008 Z.z. Miestne zisťovanie v zmysle zápisnice o miestnom zisťovaní z 10.08.2015 bolo totiž riadne vykonané v prevádzke žalobcu - Trhovisko Blšák - Stánok č. 285, Alejová 2, 040 11 Košice - Juh, v rámci ktorého bolo zistené aj porušenie ustanovení zák. č. 289/2008 Z.z. Skutočnosť, že z dôvodov pre konanie nevyhnutných (prizvanie tlmočníka do konania na vyžiadanie žalobcu o nebolo možné vykonať na trhovisku) bola zápisnica o miestnom zisťovaní dokončená na prvostupňovom orgáne za prítomnosti sťažovateľa, ktorý túto na znak súhlasu s jej obsahom aj vlastnoručne podpísal a súčasne si osobne prevzal rozhodnutie colného úradu o uložení pokuty, nemá na súlad rozhodnutia colného úradu s ustanovením § 16b ods. 3 zák. č. 289/2008 Z.z., ako rozhodnutia vydaného na mieste, žiadny relevantný vplyv a námietky sťažovateľa o nulite takéhoto rozhodnutia, žalovaný považuje za účelové, bez akejkoľvek opodstatnenosti.

25. Rozhodnutie vydané na mieste v zmysle ustanovenia § 16b ods. 3 zákona č. 289/2008 Z. z. totiž treba vnímať, ako rozhodnutie vydané postupom v tzv. skrátenom konaní, nie v priestorových súvislostiach, t.j. na akom mieste bolo rozhodnutie vydané, ale práve skôr v časových súvislostiach, t. j. vydanie rozhodnutia už bezprostredne v čase nasledujúcom po zistení a objasnení správneho deliktu kontinuálne bez zbytočného odkladu po ukončení miestneho zisťovania na základe výsledkov z neho

vyplývajúcich. Uvedené dôvody boli pre vydanie rozhodnutia o uložení pokuty na mieste splnené aj v prejednávacom prípade.

26. Žalovaný k uvedenému ďalej dodal, že zákon č. 289/2008 Z. z. v ustanovení § 16b ods. 3 a nasledovné upravuje osobitnú formu konania, kde v prípade ak priamo pri vykonanom miestnom zisťovaní colný úrad zistí spáchanie správneho deliktu podľa § 16a zákona č. 289/2008 Z. z., tak má colný úrad vo všeobecnosti povinnosť vydať rozhodnutie o uložení pokuty na mieste. Ak podnikateľ, v danom prípade sťažovateľ, bol prítomný pri výkone miestneho zisťovania vo svojej prevádzke, tak sa v danom čase mohol vyjadriť ku všetkým zisteným skutočnostiam a podkladom pre vydanie rozhodnutia, pričom toto právo sťažovateľovi nebolo nijakým spôsobom zo strany prvostupňového orgánu upreté, keď na žiadosť sťažovateľa bol do konania prizvaný aj tlmočník, pričom sťažovateľ sa do zápisnice o miestnom zisťovaní k celej veci riadne vyjadril, pričom voči konaniu a postupu prvostupňového orgánu nevzniesol žiadne námietky. Žalovaný súčasne odmieta všetky tie sťažovateľom vznesené námietky, že by takýmto predpísaným zákonným postupom mali byť porušené akékoľvek procesné a ústavné práva sťažovateľa.

27. Žalovaný označil za irelevantnú aj argumentáciu sťažovateľa rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sza/11/2016, nakoľko v tomto rozhodnutí je riešená nulita rozhodnutia žalovaného orgánu z dôvodu jeho adresovania neexistujúcej osobe, čo však nemá s predmetným prípadom nič spoločné a tento rozsudok nemožno na daný prípad aplikovať. Rovnako argumentácia sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21/S/131/2015 je bez akejkoľvek relevancie k tomuto prípadu, nakoľko v prípade uvedeného rozsudku nebolo predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie žalovaného vydané na mieste.

28. Žalovaný záverom namietal sťažovateľom vznesenú kasačnú námietku, že prvostupňové rozhodnutie nebolo vydané na mieste ako skutočnosť, ktorú sťažovateľ nemôže v zmysle ustanovenia § 440 S.s.p. uplatniť v kasačnej sťažnosti, nakoľko ide o novú skutočnosť, ktorú v podanej žalobe nenamietal, na základe čoho sa ňou správny súd v napadnutom rozhodnutí nemal možnosť vyjadriť ani ju v rozhodnutí nijako vyhodnotiť. V sťažovateľom namietanej skutočnosti správny súd nemohol pochybiť, ako to žalobca namieta z dôvodu § 440 ods. 1 písm. g) a h) S.s.p., nakoľko túto len teraz v kasačnej sťažnosti namietanú skutočnosť, nemohol právne posúdiť alebo sa odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, keďže ju sťažovateľ v žalobe nenamietal. Žalovaný má za to, že v tejto časti je kasačná sťažnosť nekvalifikovaná, nakoľko si ňou žalobca uplatňuje nové predtým v žalobe neuplatnené a nenamietané skutočnosti, čo je v rozpore s § 441 S.s.p.

29. Žalovaný považuje rozsudok správneho súdu za súladný s právnym a faktickým stavom a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa pre jej nedôvodnosť zamietol.

IV.

Právne názory kasačného súdu

30. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „Najvyšší súd“) konajúci ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 2 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačnú sťažnosť je v zmysle § 461 S.s.p. potrebné zamietnuť, nakoľko po jej preskúmaní kasačný súd na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že je nedôvodná.

Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol súbežne zverejnený tak na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. decembra 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

31. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 S.s.p. prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd primárne na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov konania správneho súdu a napadnutého rozsudku v rozsahu sťažnostných bodov.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a pri nemennosti skutkového stavu (§ 454 v spojení s § 441 S.s.p.) o preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) kasačný súd pristúpil k prieskumu oprávnenosti vyššie uvedených dôvodov kasačnej sťažnosti.

32. V uvedenej súvislosti musí kasačný súd tiež zdôrazniť, že právo na súdnu ochranu (čl. 46 a nasl. ústavy Slovenskej republiky) nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzujúcim podmienkam (čl. 51 ods. 1 ústavy). To platí aj v prípade kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku (§ 438 ods. 1 S.s.p.), ktorý nie je možné použiť „celoplošne“ na odstránenie nespokojnosti účastníka konania s akýmkoľvek rozhodnutím správneho súdu a ktorej aplikácia môže narušiť princíp právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (§ 145 S.s.p.).

33. V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok správneho súdu, ktorým bola správna žaloba vo veciach správneho trestania zamietnutá.

34. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti ako jeden z najzávažnejších sťažnostných dôvodov namietal nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom. Nesprávne právne posúdenie videl sťažovateľ v tom, že správny súd mal ex offio skúmať či išlo o vydanie rozhodnutia na mieste, v odopretí práva na právnu pomoc pred štátnym orgánom, nedostatočnom odôvodnení výšky pokuty, nedostatočnom vysporiadaní sa s námietkou podpisovania rozhodnutí a námietkou neurčitosti výroku a nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia správneho súdu. Ďalej sťažovateľ namietal odklon od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Tieto dôvody kasačnej sťažnosti vyhodnotil kasačný súd ako neopodstatnené, a to s poukazom na nasledovné.

35. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že prvostupňovým rozhodnutím bola sťažovateľovi podľa § 16b ods. 1 písm. e) uložená pokuta vo výške 10.000 € za porušenie podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z., ktorého sa dopustil tým, že konal v rozpore s ustanovením § 16b) ods. 8 zák. č. 289/2008 Z.z., keď nezaplatil pokutu podľa § 16b ods. 2 písm. a) zákona č. 289/2008 uloženú rozhodnutím Colného úradu Košice č. SCÚ KE/1152267/2015 zo dňa 14.07.2015 vo výške 990 € najneskôr v posledný deň lehoty splatnosti t.j. najneskôr do 17.07.2015, v dôsledku čoho v zmysle § 16b ods. 8 zák. č. 589/2008 Z.z. nesmel predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu na predajnom mieste odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti pokuty, t.j. od 18.07.2015 a tento zákaz porušil.

36. Kasačný súd má za preukázané, že prvostupňový orgán vykonal u sťažovateľa dňa 10.08.2015 v čase o 10.05 hod. na predajnom mieste - Trhovisko Blšák, Stánok č. 285, Alejová 2, 040 11 Košice - Juh miestne zisťovanie. Vykonanou kontrolou a preverení denných uzávierok bolo zistené, že sťažovateľ porušil zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu na predajnom mieste podľa § 16b ods. 8 zákona č. 289/2008 Z. z. Z predložených denných uzávierok je zrejmé, že sťažovateľ na predajnom mieste - kontrolovanej prevádzke uskutočňoval za obdobie od 18.07.2015 do 09.08.2015 predaj tovaru, na ktorý sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu na predajnom mieste. Túto skutočnosť potvrdil aj sťažovateľ, keď na otázku prvostupňového orgánu, či uskutočňoval predaj aj v deň nasledujúci po lehote splatnosti pokuty uloženej rozhodnutím Colného úradu Košice č. SCÚ KE/1152267/2015, t.j. 18.07.2015 odpovedal kladne.

37. Do konania bol prizvaný tlmočník Ing. K. G. I., ktorý sa dostavil na predajné miesto v čase o 14.15 hod. (totožnosť overená občianskym preukazom) a predložil prvostupňovému orgánu k nahliadnutiu preukaz tlmočníka. V čase o 14.00 hod. bolo Trhovište Blšák, Alejová 2, 040 11 Košice - Juh uzatvorené, preto boli ďalšie úkony a zápisnice o miestnom zisťovaní realizované v sídle prvostupňového orgánu, kde sa colníci spolu so sťažovateľom ako zaistenou osobou (úradný záznam o zaistení osoby č. SCÚ KE/1278394/2015 zo dňa 10.08.2015, čas zaistenia: 14.20 hod.) spolu s tlmočníkom presunuli. Zápisnica o miestnom zisťovaní a tlmočenie jej obsahu bolo ukončené o 18.00 hod. Prvostupňové

rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené osobne do vlastných rúk v ten istý deň 10.08.2015.

38. Kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodnú námietku sťažovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci, keď procesný postup prvostupňového správneho orgánu objektívne znemožnil sťažovateľovi predložiť argumentáciu na podporu svojich tvrdení, čím malo dôjsť k porušeniu práva na inú právnu ochranu (bližšie bod 16). Ako jednoznačne vyplýva zo zápisnice o miestnom zisťovaní sťažovateľ bol poučený o svojich právach a povinnostiach, bol oboznámený s priebehom a výsledkami kontroly, pričom celý obsah a priebeh konania bol tlmočený tlmočníkom, vrátane otázok kladených sťažovateľovi. Námietky smerujúce proti obsahu zápisnice o miestnom zisťovaní sťažovateľ nevzniesol, pričom bol poučený o následkoch spojených s nedodržiavaním ustanovení zákona č. 289/2008 Z. z.. S obsahom zápisnice bol sťažovateľ oboznámený, s jej obsahom vyslovil súhlas, čo potvrdil svojim podpisom.

39. Kasačný súd sa stotožňuje so záverom správneho súdu, že nakoľko sťažovateľ všetky tieto listiny bez akýchkoľvek výhrad podpísal, jeho tvrdenie, že nerozumel pracovníkom prvostupňového orgánu, tlmočníkovi ani listinám, ktoré podpisoval, je potrebné vyhodnotiť ako účelové. Pokiaľ sťažovateľ tvrdil, že ako cudzí štátny občan správneho orgánu, resp. obsahu jednotlivých listín nerozumel, svoje výhrady mohol pri ich podpise hoci aj vo svojom materinskom jazyku uviesť, pričom správny orgán by sa s týmto vyjadrením musel vysporiadať. Z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že do konania pred prvostupňovým orgánom bol pribratý tlmočník z jazyka slovenského do jazyka vietnamského Ing. K. G. I. zapísaný v zozname tlmočníkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod evidenčným číslom 951014. Sťažovateľovi nebola odňatá možnosť konať v jazyku, ktorému rozumie.

Kasačný súd navyiac poznamenáva, že aj do konania o uložení pokuty vo výške 990 € rozhodnutím Colného úradu Košice č. SCÚ KE/1152267/2015 z 14.07.2015 bol prizvaný tlmočník, a preto vyjadrenia sťažovateľa, že si nebol vedomý, že v prípade neuhradenia pokuty v lehote splatnosti nesmie predávať tovar alebo poskytovať služby odo dňa nasledujúceho po uplynutí splatnosti pokuty a až počas miestneho zisťovania dňa 10.08.2015 porozumel ustanoveniam zák. č. 289/2008 Z.z., považuje za účelové.

40. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že sa správny súd nevysporiadal s námietkou týkajúcou sa práva sťažovateľa na odbornú pomoc v konaní pred súdmi a pred štátnymi orgánmi a dostatočného časového priestoru na prípravu obhajoby a argumentačnú prípravu, ani túto námietku nepovažuje kasačný súd za dôvodnú. Správny súd túto námietku zohľadnil a považoval ju neopodstatnenú, a to v súvislosti s osobitosťou konania podľa zák. č. 289/2008 Z.z. Zároveň je podľa názoru kasačného súdu potrebné dodať, že sťažovateľ mal možnosť počas miestneho zisťovania požiadať o právnu pomoc či o čas na prípravu obhajoby, na čo by musel prvostupňový orgán reagovať, čo sa však nestalo a sťažovateľ všetky listiny bez výhrad podpísal.

41. Zákon č. 289/2008 Z.z. v ustanoveniach § 16b ods. 3 a 4 upravuje pri ukladaní pokút podľa tohto zákona osobitný postup, keď stanovuje, že pokuty podľa ods. 1 a 2 sa ukladajú na mieste rozhodnutím, pričom pokutu rozhodnutím na mieste uloží ten colný úrad, ktorý správny delikt zistil. Ide o osobitnú formu konania, v ktorom sa dokazovanie obmedzuje iba na úsek miestneho zisťovania, kde má účastník konania právo podávať námietky k postupu správneho orgánu, k zisteným skutočnostiam a má tiež právo vyjadriť sa k týmto skutočnostiam, ktoré sú zároveň podkladom pre vydanie rozhodnutia. Ako už bolo uvedené vyššie toto právo sťažovateľa bolo v plnom rozsahu v administratívnom konaní rešpektované. Sťažovateľ žiadne konkrétne námietky pred vydaním rozhodnutia nevzniesol a neboli vykonané iné dôkazy, ako tie pri miestnom zisťovaní a s ktorými by bolo potrebné sťažovateľa oboznámiť. Ako správne uviedol správny súd, zo strany prvostupňového orgánu bola splnená žalobcom namietaná povinnosť oznámiť začatie konania, aj rešpektovaná zásada ústnosti s tým, že namiesto zápisnice o ústnom pojednávaní bola vyhotovená zápisnica o miestnom zisťovaní zahrňujúca aj príslušné poučenie účastníka, skutkové zistenia a ústne vyjadrenie sťažovateľa v merite veci.

42. Kasačný súd má za to, že sťažovateľ počas celého konania neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti spochybňujúce závery prvostupňového orgánu, žalovaného ani správneho súdu o spáchaní správneho

deliktu podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z. Sťažovateľ pokutu vo výške 990 € uloženú mu rozhodnutím colného úradu č. SCÚ KE/1152267/2015 z 14.07.2015 neuhradil v lehote splatnosti, t. j. do 17.07.2015. V dôsledku neuhradenia tejto pokuty mu v zmysle citovaného ustanovenia § 16b ods. 8 zák. č. 289/2008 Z. z. vznikol zákaz predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu odo dňa nasledujúceho po lehote splatnosti, t.j. odo dňa 18.07.2015. Aj keď je pravdou, že sťažovateľ pokutu zaplatil, stalo sa tak až po vykonanej kontrole dňa 10.08.2015, a preto účinky zákazu predávať tovar alebo poskytovať službu, na ktoré sa vzťahuje povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu na predajnom mieste, v čase vykonania kontroly trvali. Porušovanie zákazu predaja žalobcom bolo preukázané aj preverením denných uzávierok od 18.07.2015 do 09.08.2015. Ako správne uviedol správny súd samotná skutočnosť, že žalobca uhradil pokutu vo výške 990 € následne teda po vykonaní kontroly, je vo vzťahu k uloženiu pokuty irelevantná. Zároveň v čase miestneho zisťovania dňa 10.08.2015 nebolo o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu colného úradu sp. zn. SCÚ KE/1152267/2015 zo dňa 14.07.2015 právoplatne rozhodnuté spôsobom, že sa rozhodnutie colného úradu zrušuje, v dôsledku čoho naďalej trvali účinky zákazu predávať tovar pre žalobcu. Kasačný súd preto nesúhlasí so sťažovateľom, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

43. Z pohľadu kasačného súdu je potrebné zdôrazniť, že správny delikt sťažovateľa podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z. bol náležite zistený a dostatočne objasnený miestnym zisťovaním už v deň jeho dopustenia sa, čím boli splnené zákonné dôvody, na základe ktorých bol postupom v súlade s ustanoveniami § 16b ods. 3 a 4 zákona č. 289/2008 Z.z. prvostupňový orgán povinný vydať rozhodnutie o uložení pokuty za zistený správny delikt na mieste, ešte v deň zistenia a objasnenia správneho deliktu sťažovateľa.

44. V rámci vykonaného miestneho zisťovania bol správny delikt sťažovateľa riadne zistený a teda boli splnené zákonné podmienky, na základe ktorých bol prvostupňový orgán povinný vydať rozhodnutie o uložení pokuty za zistený správny delikt v tzv. skrátanom konaní na mieste. Rozhodnutie na mieste v zmysle § 16b ods. 3 a 4 zák. č. 289/2008 Z.z. je nutné vnímať ako vydanie rozhodnutia v skrátanom konaní, keď sa za rozhodnutie na mieste považuje vydanie rozhodnutia už bezprostredne v čase nasledujúcom po zistení a objasnení správneho deliktu kontinuálne bez zbytočného odkladu po ukončení miestneho zisťovania na základe výsledkov z neho vyplývajúcich (obmedzenie dokazovania na úsek miestneho zisťovania), pričom podkladom rozhodnutia je práve zápisnica o miestnom zisťovaní, v ktorej sa zaznamenajú všetky námietky a vyjadrenia účastníka konania.

45. Čo sa týka námietky sťažovateľa o nulitosti aktu - prvostupňového rozhodnutia, keď rozhodnutie na mieste podľa § 16 ods. 3 zák. č. 289/2008 Z.z. nebolo vydané v prevádzke sťažovateľa, ale na colnom úrade, kasačný súd uvádza, že miestne zisťovanie bolo riadne vykonané v prevádzke sťažovateľa a skutočnosť, že z objektívnych dôvodov (zatvorenie trhoviska a potreba pribatia do konania tlmočníka) bola zápisnica o miestnom zisťovaní v ten istý deň dokončená na colnom úrade bezprostredne po vykonaní miestneho zisťovania za prítomnosti sťažovateľa a následne na to, v ten istý deň, bolo rozhodnutie vo veci sťažovateľovi doručené taktiež na colnom úrade, nemá podľa kasačného súdu vplyv na zákonosť rozhodnutia vydaného podľa § 16b ods. 3 zák. č. 289/2008 Z.z.

46. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.11.2018 sp. zn. 6S/2/2017 z ktorého vyplýva:

„Rešpektujúc osobitný charakter konania o správnych deliktoch podľa zákona o používaní ERP ako tzv. skrátaného konania, neobstoja námietky sťažovateľa požadujúce formálne vykonanie procesných úkonov (nariadenie ústneho pojednávania) navyše za situácie, keď skutkový stav bol v danej veci riadne zistený a sťažovateľom nespochybný. Neobstoja ani námietka sťažovateľa, že v danej veci neprebehlo prvostupňové správne konanie, keď sťažovateľ mal právo sa k zisteným skutočnostiam zamestnancami správcu dane vyjadriť do zápisnice o miestnom zisťovaní. Rovnako bol sťažovateľ oprávnený podať návrhy alebo námietky smerujúce proti obsahu zápisnice o miestnom zisťovaní, ktoré právo ale sťažovateľ nevyužil.“

S ohľadom na vyššie uvedené neobstoja ani námietky sťažovateľa o nulitnom akte a o povinnosti

správneho súdu prihliadať na nulitu rozhodnutia ex offio.

47. Kasačný súd nepovažuje za naplnený ani kasačný dôvod týkajúci sa odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1SZA/11/2016, na ktorý sa sťažovateľ v kasačnej sťažnosti odvoláva, nie je možné na prejednávany prípad aplikovať, keď v predmetnom konaní išlo o nulitu rozhodnutia žalovaného z dôvodu absolútneho omylu v osobe adresáta správneho aktu. Taktiež argumentácia sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/131/2015 je neopodstatnená, keď v konaní pred Krajským súdom v Žiline nebolo predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie žalovaného o uložení pokuty na mieste (rozhodnutie nebolo doručované bezprostredne po miestnom zisťovaní, ale až o dva dni neskôr).

48. Zodpovednosť sťažovateľa za správny delikt podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z. je objektívna, ide o zodpovednosť za protiprávny stav, pri ktorej sa nevyžaduje zavinenie. K zániku resp. redukcii zodpovednosti sťažovateľa za porušenie zák. č. 289/2008 Z.z. a následného upustenia od uloženia zodpovedajúcej sankcie za správny delikt by mohlo dôjsť len za existencie liberačných dôvodov stanovených priamo v zákone, podľa ktorého sa uskutočňuje potrestanie, pričom zák. č. 289/2008 Z.z. vo vzťahu k uloženiu pokuty sťažovateľovi v prejednanom prípade liberačný dôvod neobsahuje. Pre uplatnenie zodpovednosti sťažovateľa za správny delikt postačuje jeho náležité zistenie a je právne irelevantné, či sa sťažovateľ necíti byť vinný, ako uviedol v zápisnici o miestnom zisťovaní.

49. Kasačný súd zároveň považuje za nutné poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 01.12.2016 sp. zn. 1Sžf/71/2015, R 39/2017, v zmysel ktorého:

„I. Z vôle zákonodarcu vloženéj do obsahu daňových predpisov nepochybne vyplýva, že celý systém daňového trestania za správne delikty je postavený na princípe objektívnej zodpovednosti, teda zdôrazňuje zodpovednosť za výsledok. Otázka zavinenia, ktorá sa rieši najmä v priestupkovom konaní, je v tejto súvislosti irelevantná, nakoľko v konaní o colných deliktach sa preukazuje len porušenie právnej povinnosti.

II. K zániku resp. redukcii zodpovednosti za colný delikt a následnému upusteniu od uloženia zodpovedajúcej sankcie by mohlo dôjsť len za existencie liberačných dôvodov stanovených priamo v zákone, podľa ktorého sa potrestanie uskutočňuje.“

50. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa podpísania prvostupňového rozhodnutia kpt. Mgr. B. Z. kasačný súd uvádza, že z Interného riadiaceho aktu č. 02/2014/1095691 z 11.07.2014 (ktorý mal kasačný súd k nahliadnutiu ako súčasť administratívneho spisu pripojeného k spisu Najvyššieho súdu sp. zn. 6S/2/2017) má za preukázané oprávnenie kpt. Mgr. B. Z. podpisovať rozhodnutia na mieste pri výkone miestnych zisťovaní zameraných na dodržiavanie ustanovení zák. č. 289/2008 Z.z. Správny súd sa s touto námietkou v rozhodnutí vysporiadal a z uvedeného dôvodu je aj táto námietka sťažovateľa nedôvodná.

51. Sťažovateľ ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie výšky pokuty (viď bod 18). Správny súd vyhodnotil odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného za dostatočné, s čím sa kasačný súd stotožňuje. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, sťažovateľ sa dopustil správneho deliktu podľa § 16a písm. ao) zák. č. 289/2008 Z.z. a podľa § 16b ods. 1 písm. e) je za tento správny delikt možné uložiť pokutu vo výške od 10.000 € do 40.000 €. Žalovaný nespochybnil právo žalobcu na riadne odôvodnenie výšky uloženej pokuty za použitia kritérií uvedených v § 16b ods. 2 č. 289/2008 Z.z., avšak v danom prípade bola žalobcovi uložená pokuta v úplne dolnej hranici rozpätia, a teda vo výške 10.000 €, čo správny orgán aj odôvodnil závažnosťou, trvaním a následkami protiprávneho stavu.

52. Aj podľa názoru kasačného súdu konkrétne zdôvodnenie výšky uloženej pokuty je nevyhnutné v prípade, ak je pokuta uložená nad minimálne stanovenú hranicu rozpätia výšky pokuty, kedy je nevyhnutné, aby správny orgán prihliadal i na charakter sankcie ako takej, na jej preventívnu i represívnu funkciu. V danom prípade je však uloženie pokuty obligatórne, a to minimálne vo výške 10.000 €, a preto nie je nutné nad primeranú mieru odôvodňovať okolnosti, akými sú závažnosť protiprávneho stavu, negatívne dôsledky konania sťažovateľa, či jej dopad na sťažovateľa. Precíznejšie zdôvodnenie je

nutné, ak sa ukladá pokuta nad minimálne stanovenú sadzbu. Ustálenie výšky pokuty je síce vecou správneho uváženia, ako správne poznamenal sťažovateľ, avšak kasačný súd pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe povolenej voľnej úvahy, preskúmava iba to, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správ, čo nenastalo.

Nakoľko bola pokuta sťažovateľovi uložená v najnižšie zákonom stanovenej výške, nemohol žalovaný pri preukázaní dopustenia sa správneho deliktu uložiť pokutu nižšiu a túto sankciu nemohol znížiť ani správny súd postupom podľa § 198 S.s.p.

53. Kasačný súd má teda rovnako ako správny súd za preukázané, že prvostupňový orgán aj žalovaný postupovali v súlade s citovanými ustanoveniami zákona č. 289/2008 Z. z., ktoré upravujú postup pri zistení predmetného správneho deliktu a rešpektovali základné zásady správneho, resp. daňového konania s prihliadnutím na charakter tohto konania, vyplývajúcich predovšetkým z ustanovenia § 16b ods. 3 a 4 zákona č. 289/2008 Z. z., ako aj ústavné práva sťažovateľa. Výrok prvostupňového rozhodnutia je dostatočne určitý a je z neho zrejmy aj výsledok konania, a to uloženie sankcie za správny delikt.

54. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu a porušenia práva na spravodlivý proces kasačný súd dodáva, že správny súd sa v odôvodnení správne zaoberal pre konanie relevantnými námietkami a argumentmi, a preto nemožno rozhodnutie, v ktorom správny súd nedal odpoveď na úplne všetky sťažovateľom nastolené otázky považovať bez ďalšieho za arbitrárne, nedostatočne odôvodnené či nezákonné.

V tejto súvislosti Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08, III. ÚS 465/2016).

55. Najvyšší súd má na základe vyššie uvedených záverov za preukázané, že správny súd postupoval správne, keď žalobu zamietol. Napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia na mieste, pričom vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a v súlade so zákonom riadne právne posúdené. Uvedené možno konštatovať aj o rozhodnutí správneho súdu, ktoré spĺňa atribúty rozhodnutia zaručujúceho právo na spravodlivý proces a v konaní pri rozhodovaní správneho súdu nebolo zistené porušenie zákona (§ 440 S.s.p.). Kasačný súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že sťažovateľ sa dopustil správneho deliktu.

56. Pre úplnosť považuje kasačný súd za potrebné uviesť, že kasačná sťažnosť neobsahuje žiadne nové skutočnosti, právne významné pre uvedené konanie, s ktorými by sa správny súd v rámci svojho konania nezaoberal. Ďalšou sťažovateľom zmienenou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa kasačný súd bližšie nezaoberal, nakoľko ju nepovažoval vzhľadom na vyššie uvedené pre vec za relevantnú. Námietky sťažovateľa uplatnené v kasačnej sťažnosti teda nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť a zákonnosť napadnutého rozsudku správneho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol. Podľa § 461 S.s.p. kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

57. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok sťažovateľa a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo vyššie uvedených rozhodnutiach (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 6Asan/2/2017 a sp. zn. 1Sžf/71/2015, pri ktorých kasačný súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od ich obsahu a vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 469 v spojení s § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.

spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty odchytil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A- 24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A- 48554/10 z 25.11.2014), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

58. Kasačný súd v preskúmvanej veci v súlade s ust. § 455 S.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by nariadenie pojednávania by bolo potrebné.

59. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.).

Podľa § 467 ods. 1 S.s.p. ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).